

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริด้านการปลูกผักปลอดภัยสารพิษ

ชื่อเกษตรกร/ผู้แทน : นายจรูญ ธาตุอินจันทร์

หมายเลขโทรศัพท์ : 089-5593191

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 62/3 หมู่ที่ 2 ตำบลป่าป้อง อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

พิกัดที่ตั้ง : 47Q(x) 0516439 (Y) 2082872

ระยะทางการเดินทาง : ระยะทางเริ่มต้นจากศูนย์ศึกษาฯ 15 กม.

ความพร้อม/จำนวนผู้มาเยี่ยมชมที่สามารถรับได้ : 40 คน

ความพร้อม/จำนวนผู้พักแรมที่สามารถรับได้ : ไม่พร้อมที่พักไม่เพียงพอ

สถานการณ์ของพื้นที่

ก่อนเข้าร่วมโครงการกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เกษตรกรเล่าว่าเดิมตนเองประกอบอาชีพรับเหมาก่อสร้าง ต้องออกไปทำงานแต่เช้ากลับถึงบ้านก็เป็นเวลาช่วงค่ำไม่ค่อยมีเวลาให้ครอบครัว แต่เมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับในช่วงสภาพเศรษฐกิจถดถอยตัว มีงานให้รับเหมาจำนวนมากรายได้ดี แต่ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำงานที่เคยมีให้ทำเริ่มลดลงไม่มีผู้ว่าจ้าง ค่าครองชีพในแต่ละวันของครอบครัวเพิ่มสูงขึ้น ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่ายไม่สมดุลกัน จึงหันมายึดอาชีพเกษตรกรรม โดยทำนาเพียงอย่างเดียวแต่ต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนการดำเนินการที่สูงเนื่องจากมีการใช้ปุ๋ยเคมี ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืชในปริมาณที่สูง ที่สำคัญส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ได้มองหาอาชีพมาแทนที่โดยยึดกิจกรรมที่ต้องใช้สารเคมีที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สามารถทำร่วมกับสมาชิกในครอบครัวมีเวลาให้ครอบครัวอย่างเต็มที่ และมีเวลาช่วยเหลือชุมชน จึงเข้ามาศึกษาเรียนรู้จากศูนย์ศึกษาฯ และฝึกอบรมหลักสูตรการปลูกผักปลอดภัยสารพิษ ตลอดจนหลักสูตรต่างๆ เกี่ยวกับการเกษตรเพื่อมาสร้างกิจกรรมในพื้นที่ให้หลากหลาย เช่น การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบ และการเลี้ยงปลาตก เป็นต้น

หลังเข้าร่วมโครงการกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เกษตรกรได้ดำเนินกิจกรรมปลูกผักปลอดภัยสารพิษเป็นกิจกรรมหลักนำองค์ความรู้เทคนิคที่ได้รับจากศูนย์ศึกษาฯ มาประยุกต์ใช้ ตลอดจนนำหลักวิชาการสมัยใหม่มาปรับใช้ ได้รับการสนับสนุนและให้ความรู้ใหม่เกี่ยวกับศักยภาพ การให้ผลผลิตของพืชผักสายพันธุ์ต่างๆ จากบริษัทเมล็ดพันธุ์ผักของเอกชนทำให้เกษตรกรมีความรู้และแนวทางเลือกที่ดี ในการนำพันธุ์พืชมาปลูกในพื้นที่ ร่วมกับการวางแผนการผลิต การคัดเลือกสายพันธุ์ ชนิดพืชที่ให้ผลผลิตสูง ต้านทานโรค เหมาะสมในแต่ละฤดูกาลสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยผลิตเป็นรุ่นๆ ให้มีความหลากหลาย เพื่อลดความเสี่ยงของราคาผลผลิตที่ตกต่ำ ตลอดจนหลีกเลี่ยงปัญหาผลผลิตล้นตลาด พืชหลักที่ปลูกหมุนเวียนสร้างรายได้ ประกอบด้วย พริก บวบ มะเขือเทศ กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บำรุงพืชผักและบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่มาดำเนินการ จัดสรรพื้นที่เพื่อให้มีกิจกรรมเกษตรต่างๆ สร้างเป็นแหล่งอาหารและแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายต่อกิจกรรมการเพาะปลูก เช่น การเลี้ยงไก่พื้นเมือง นำมูลไก่มาบำรุงพืชผัก การเลี้ยงปลาตก ปลูกไม้ผล เลี้ยงกบ และที่สำคัญเกษตรกรได้จัดตั้งโรงผลิตปุ๋ยหมักที่มีกำลังการผลิตสามารถใช้ในพื้นที่และจำหน่ายสร้างรายได้เป็นอย่างดี

เกษตรกรมีความภูมิใจที่ได้ตัดสินใจเลือกอาชีพการปลูกผักปลอดภัยสารพิษเป็นอย่างมาก ผลจากความขยันหมั่นเพียรและความซื่อสัตย์ต่อลูกค้าส่งผลต่อการตอบรับของลูกค้า ผลตอบแทนสามารถทำให้

ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ประสบปัญหา ค่อยๆฟื้นตัว จนสามารถมีเงินเก็บออม ส่งลูกเรียนให้ได้รับการศึกษาที่ดีจนจบการศึกษาทั้ง 2 คน สมาชิกในครอบครัวมีเวลาอยู่พร้อมหน้า ช่วยเหลือกันทำงานอย่างมีความสุข ผลจากการวางแผนคัดเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมและดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่หลากหลายนั้น ปัจจุบันเป็นตัวอย่างแหล่งเรียนรู้ด้านการปลูกผักปลอดภัยสารพิษ ได้รับใบรับรองมาตรฐานระบบจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของนักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ตลอดจนผู้สนใจชาวต่างประเทศที่สนใจได้เข้ามาเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรมีความเต็มใจที่จะให้องค์ความรู้และเผยแพร่แนวพระราชดำริที่ตนได้รับจากศูนย์ศึกษาฯ เพื่อขยายผลต่อไป รวมทั้งเมื่อครอบครัวของตนมีความสุขก็ไม่เคยลืมเพื่อนบ้านในชุมชน เกษตรกรได้เป็นผู้ขับเคลื่อนให้ชุมชนหันมาใช้ประโยชน์จากเศษหญ้า ใบไม้แห้งในพื้นที่มาผลิตปุ๋ยหมัก ทดแทนการเผาอันจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ชักชวนให้เพื่อนบ้านเกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี สมัครเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเพื่อเป็นตัวแทนขับเคลื่อนและเป็นสื่อกลางประสานงานเกี่ยวกับกิจกรรมหรือโครงการเกษตรที่เป็นประโยชน์ระหว่างองค์กรของรัฐและเพื่อนบ้านเกษตรกร ทำให้เกิดการขับเคลื่อนและทิศทางการเกษตรในชุมชนพัฒนาไปในทางที่ดี

พื้นที่ดำเนินการ - พื้นที่ตนเอง จำนวน 2 ไร่ 70 ตารางวา พื้นที่เช่า จำนวน 10 ไร่

- แบ่งเป็น - พื้นที่อยู่อาศัย บ่อเก็บ เล้าไก่ จำนวน 1 งาน
 - พื้นที่บ่อเลี้ยงปลา จำนวน 1 งาน
 - พื้นที่ปลูกพืชผัก จำนวน 11 ไร่ 2 งาน 70 ตารางวา

รายได้และต้นทุนดำเนินการภาคการเกษตร

ที่	กิจกรรม	รายได้ (บาท)	ต้นทุนค่าใช้จ่ายรวม (บาท)
1	ปลูกพริก	103,500	340,000
2	ปลูกบวบ	72,700	
3	เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนา	38,000	
4	ปลูกมะเขือเทศ	117,900	
5	เลี้ยงปลาตุ๊ก	44,900	
6	ผลิตปุ๋ยหมัก	69,000	
7	ปลูกข้าวโพด	26,000	
รวมรายได้ทั้งหมด		472,000	340,000

ฐานการเรียนรู้และหัวข้อการเรียนรู้

- การปลูกพืชผักปลอดภัยสารพิษ (มะเขือเทศ พริกหนุ่ม บวบ กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก แตงกวา)
- การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ
- การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบ
- การเลี้ยงปลาตู้กบ
- การเลี้ยงไก่พื้นเมือง

กิจกรรมการสาธิตและฝึกปฏิบัติ

- การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ผัก ขั้นตอนและวิธีการเพาะเมล็ดผักชนิดต่างๆ
- การเตรียมแปลง และการปลูกพืชผัก
- การผลิตปุ๋ยหมักจากเศษวัชพืช และใบไม้แห้ง
- การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากเศษพืชผักและผลไม้

รูปประกอบกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริด้านการปลูกผักปลอดภัยสารพิษ (นายจรูญ ราชอินจันทร์)

